

ZPRÁVA O TRHU BRAMBOR

Vývoj cen:

 CZV neprané 25 kg.....	3,74 Kč/kg
 OOC neprané 25 kg	5,09 Kč/kg
 Spotřebitelské ceny	9,36 Kč/kg

Obsah:

Komoditní zpravodajství.....	1
Trh konzumních brambor v ČR: CZV, OOC.....	2
Zahraniční obchod ČR	3
Trh konzumních brambor v Evropě	4
Aktuality.....	5

Komoditní zpravodajství

Česká republika

Během uplynulého čtrnáctidenního cyklu nastala na domácím trhu brambor malá revoluce. Jde tedy přesněji o obrat ve vývoji všech kategorií cen konzumních brambor. Po dlouhodobé a pozvolné stagnaci a polevování nabraly ceny opačný kurz. Nejvíce se to projevilo u spotřebitelských cen, které posílily téměř o 50 haléřů na kile. Na trhu ubývá kvalitní komodity, proto si farmáři, obchodníci a v konečném důsledku i prodejci mohou dovolit lepší ceny. Obchodníci si lépe vybírají kvalitní odrůdy, a to se také projevilo v poklesu nabízených odrůd. Začíná platit, že kvalita je upřednostněna před kvantitou. Otázkou zůstává, jak se budou ceny dále vyvíjet, dá se očekávat stagnace až mírný vzestup cen.

Podle exkluzivního šetření TIS^{CR} byly konzumní brambory (balené ve 25 kg pytlích, neprané i volně) dodávány na trh v 5. a 6. týdnu roku 2009 takto:

CZV konzumních brambor 3,74 Kč/kg
(proti 4. týdnu 2009 vzestup o 0,20 Kč/kg)
OOO konzumních brambor 5,09 Kč/kg
(proti 4. týdnu 2009 vzestup o 0,15 Kč/kg)

Podle šetření TIS^{CR} SZIF se ceny konzumních brambor pohybovaly od 2,20 do 6,00 Kč/kg (25 kg pytle, neprané i volně). Nejčastějšími odrůdami byla Adéla, Dali a Rosara, pokračuje Princes a Laura s těžištěm cen v rozsahu 2,50 až 6,00 Kč/kg.

Obchodníci prodávali konzumní brambory za cenu (OOO) v rozsahu 2,40 – 8,00 Kč/kg, s nejčastějším zastoupením odrůd Marabel, Dali, Princes a Rosara.

Spotřebitelské ceny se ve 4. týdnu 2009 podle oficiálního šetření ČSÚ dostaly na hodnotu 9,36 Kč/kg, tedy vzestup o 0,49 Kč/kg proti předchozímu období (2. týdnu 2009).

V uplynulém období se CZV proti 4. týdnu 2008 tentokrát opět snížily o 0,69 Kč/kg, SC v tomto období ovšem také klesly o 1,02 Kč/kg, obchodníci snížili ceny OOC meziročně o 0,60 Kč/kg.

Evropská unie a svět

Ačkoliv cenové kvotace brambor určených k průmyslovému zpracování v Německu už od počátku prosince 2008 stagnují v rozsahu 110-115 EUR/t, v dalších zemích silné čtyřku (EU 4, tedy v Nizozemí, Belgii, Francii a V. Británii) kvotace od počátku roku rostou. V Nizozemí stouply tyto týdenní průměry kvotací z 80 EUR/t (1. týden 09) na hodnotu 100 EUR/t (3. týden 09). Ve Francii dokonce nastal vzestup ze 145 EUR/t (1. t. 09) na úroveň 165 EUR/t (3. t. 09). V Británii se průměry kvotací zvýšily po přepočtu lehce ze 128 EUR/t (1.t. 09) na 132 EUR/t (2. t. 09).

Belgie zažívá v průběhu posledních 6 týdnů vzestup průměrných týdenních kvotací u odrůdy Bintje, určené ke zpracování. K 19.12. 08 dosahovala kvotace hodnoty 70 EUR/t, k 2.1. 09 už to bylo 85 EUR/t a konečně k 9.1 09 dosáhla kvotace rovných 100 EUR/t. Pro srovnání minulou sezónu byla tato kvotace ke všem třem datům na úrovni 75 EUR/t.

V Německu stagnuje kvotace průměrných farmářských cen u salátových odrůd od 23.12. 2008 na hodnotě 112,5 EUR/t. U přílohových odrůd a pyrů tato kvotace dokonce lehce oslabila z původních 112,3 EUR/t (6.1. 09) na konečných 112,1 EUR/t (13.1. 09). Minulou sezónu dosahovaly kvotace hodnoty 117,9 EUR/t (u salátových odrůd), eventuelně 115,4 EUR/t u přílohových a pyrů.

Rakousko zaznamenalo mírné oslabení poptávky na domácím trhu brambor mezi vánocemi a 6. lednem. Toto oslabení bylo v podstatě očekávané. Farmářské ceny byly v tomto období stabilní a pohybovaly se v rozmezí 80-90 EUR/t, salátové odrůdy zřídka překročily hranici 100 EUR/t.

Írán exportoval do Iráku v roce 2008 celkem 50 tis. t konzumních brambor. Celkovou poptávku Iráku 140 tis. t komodity by měly pokrýt dodávky z dalších sousedních zemí.

Ceny zemědělských výrobců konzumních brambor; sklizeň 2008

Období zjištění ceny 06. týden 2009

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	CZV Min.	CZV Max.	Průměr	Změna ±
ADÉLA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,20	6,00	3,48	0,04
AGÁTA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,00	4,50	3,50	0,43
AGRIA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,00	6,00	4,45	1,28
BELANA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,00	5,50	4,53	0,00
DALI	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,40	6,00	3,99	0,22
EVITA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,00	5,50	4,83	-
LAURA	B-BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,60	6,00	3,60	0,31
LOLITA	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,70	3,70	3,07	0,03
MARABEL	BA-B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,10	4,00	3,43	-0,58
MILVA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,00	5,50	4,25	0,35
PRINCES	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,30	6,00	3,87	0,01
RED ANNA	B-BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,50	3,70	3,03	-0,08
ROSARA	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,50	6,00	3,82	0,28
SECURA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,30	6,00	3,63	0,00
VERA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,50	3,70	3,07	-0,13
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,20	6,00	3,77	0,19
LOUPANÉ – balené v PE a přepravka			vakuované	10,50	17,00	13,90	-0,10

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i poloklečích. CZV=ceny zemědělských výrobců (bez dopravy a D1PH)
Pramen: TIS^{CR} SZIF

Obchodní odbytové ceny - konzumní brambory; sklizeň 2008

Období zjištění ceny 06. týden 2009

Kč/kg

Odrůda	Varný typ	Úprava	Balení	OOC Min.	OOC Max.	Průměr	Změna ±
ADÉLA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,20	8,00	5,39	0,86
AGRIA	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	5,00	8,00	5,97	0,45
DALI	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	4,00	7,00	5,40	0,27
LAURA	B-BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,00	8,00	5,18	0,20
MARABEL	BA-B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,90	6,90	5,12	-0,09
MILVA	AB	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,40	8,00	5,00	0,18
PRINCES	B	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,80	6,00	4,93	0,32
ROSARA	BA	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	2,40	8,00	5,00	0,09
SATINA	BC	neprané	pytel 25 kg ¹⁾	3,90	6,00	4,95	-
OSTATNÍ	B	neprané	pytel 1-15 kg	2,40	8,00	5,21	0,25
LOUPANÉ – balené v PE a přepravka			vakuované	12,50	18,00	14,79	0,25

Poznámka: 1) Brambory v 25 kg pytlích i poloklečích. OOC = Obchodní odbytové ceny (bez dopravy a DPH)
Pramen: TIS^{CR} SZIF

Průměrné spotřebitelské ceny konzumních brambor v jednotlivých krajích ČR

Ceny zjištěné v období končícím k uvedenému datu vydání bez rozdílu odrůdy, balení, tržní úpravy a typu obchodu

Kč/kg

Ukazatel	týden	Praha	Stč.	Jihoč.	Plzeň.	Karl.	Úst.	Lib.	Kvh.	Par.	Vys.	Jihom.	Olm.	Zln.	Mor-sl.	ČR
Konzumní brambory	49.	9,70	9,71	8,51	9,61	9,94	9,26	9,52	9,03	8,75	9,19	9,40	9,80	9,05	9,01	9,32
	50.	9,66	9,63	8,35	9,72	9,61	9,26	9,27	9,03	8,75	9,59	9,33	9,80	8,94	8,52	9,25
	51.	9,72	9,71	8,62	9,72	9,94	9,26	9,27	9,03	8,75	9,51	9,40	9,91	8,93	8,76	9,32
	02.	9,68	9,63	8,23	9,35	9,69	8,04	9,28	7,90	7,75	8,84	8,86	9,68	8,26	9,03	8,87
	04.	9,70	9,70	8,48	9,99	9,69	10,09	9,04	8,73	9,08	9,01	9,45	10,06	9,05	8,99	9,36

Poznámka: Stč. - Středočeský, Jihoč. - Jihočeský, Plzeň. - Plzeňský, Karl. - Karlovarský, Úst. - Ústecký, Lib. - Liberecký, Kvh. - Královéhradecký, Par. - Pardubický, Vys. - Kraj Vysočina, Jihom. - Jihomoravský, Olm. - Olomoucký, Zln. - Zlínský, Mor-sl. - Moravskoslezský; Pramen: ČSÚ

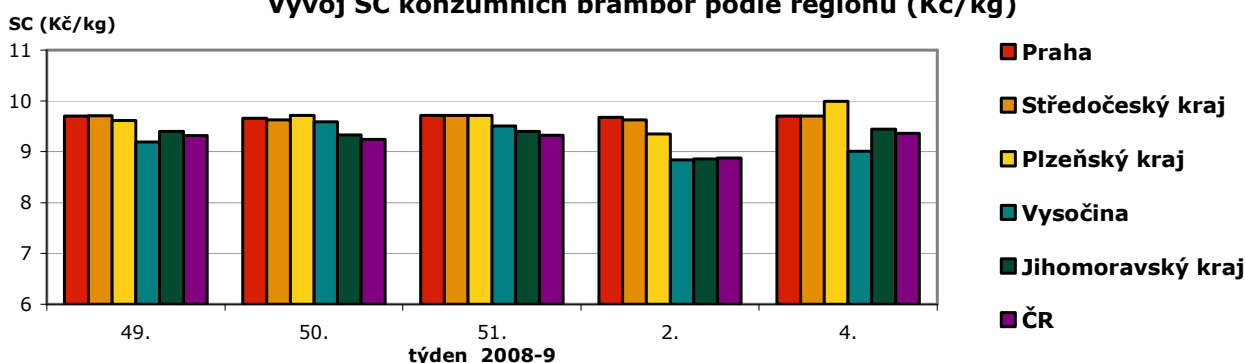

Porovnání průměrných cen konzumních brambor raných v ČR podle šetření TIS^{ČR} Kč/kg

Období Marketingový rok	Ceny zemědělských výrobců (CZV)		Obchodní odbytové ceny (OOC)	
	2008/2009	2007/2008	2008/2009	2007/2008
48. týden 08	3,72	4,59	5,12	5,82
50. týden 08	3,67	4,68	4,98	5,87
2. týden 09	3,63	4,61	5,02	5,76
4. týden 09	3,54	4,54	4,94	5,69
6. týden 09	3,74	4,43	5,09	5,69

Poznámka: Ceny konzumních brambor bez rozdílu odrůdy, balení a tržní úpravy. CZV a OOC jsou uváděny bez DPH a nákladů na dopravu
Pramen: TIS^{ČR} SZIF

Vývoj SC konzumních brambor podle regionů (Kč/kg)

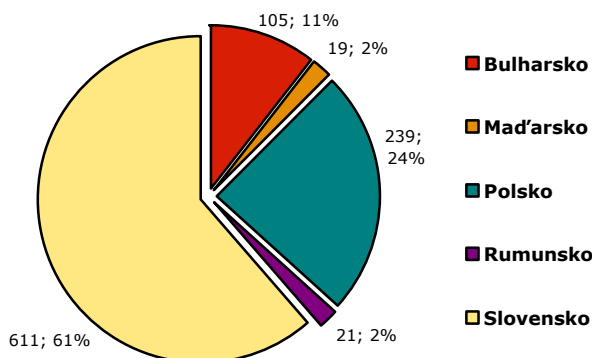
Pramen: TIS^{ČR} SZIF, ČSÚ

Zahraniční obchod ČR – vývoz konzumních a zmrazených brambor v období 1.1.-30.11. 2008

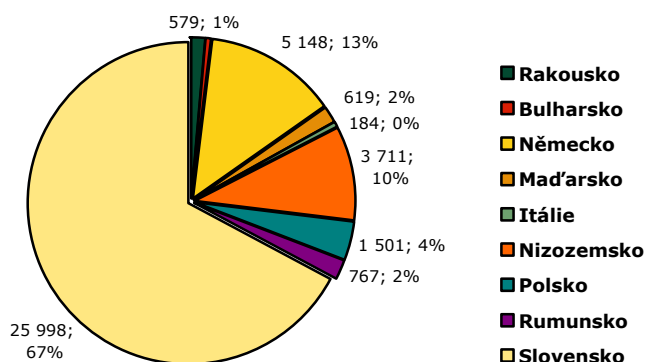
V průběhu listopadu 2008 bylo z ČR podle oficiálních údajů ČSÚ vyvezeno celkem 999,0 t konzumních brambor (KN 0701 9090). Z tohoto objemu byl největší díl (61%) vyvezen k našim východním sousedům, na Slovensko (611 t). Druhou pozici v exportu obsadilo Polsko (necelých 240 t), což je 24% měsíčního vývozu komodity. Ostatní státy se na importu podílely jednou šestinou (16%), podrobně je dokresluje dolní graf.

Pravý dolní graf zohledňuje rozložení exportu konzumních brambor (KN 0701 9090) v období od počátku roku (leden – listopad). Největší díl zde zaujímá Slovensko (67%), absolutně 25 998 t komodity. Druhou pozici zaujímá Německo (13%), 5 148 t brambor a dále Nizozemí (10%, 3 711 t brambor). Podrobnější informace o rozložení exportu ve zmiňovaném období uvádí graf níže.

Vývoz konzumních brambor v listopadu 2008 (t;%)
celkový vývoz KN 0701 9090 = 999 t

Vývoz konzumních brambor období: I - XI 2008 (t,%)
celkový vývoz (KN 0701 9090) 38 881 t

Pramen: TIS^{ČR} SZIF, ČSÚ

Slovensko

Týdenní nákupní ceny konzumních brambor v roce 2008

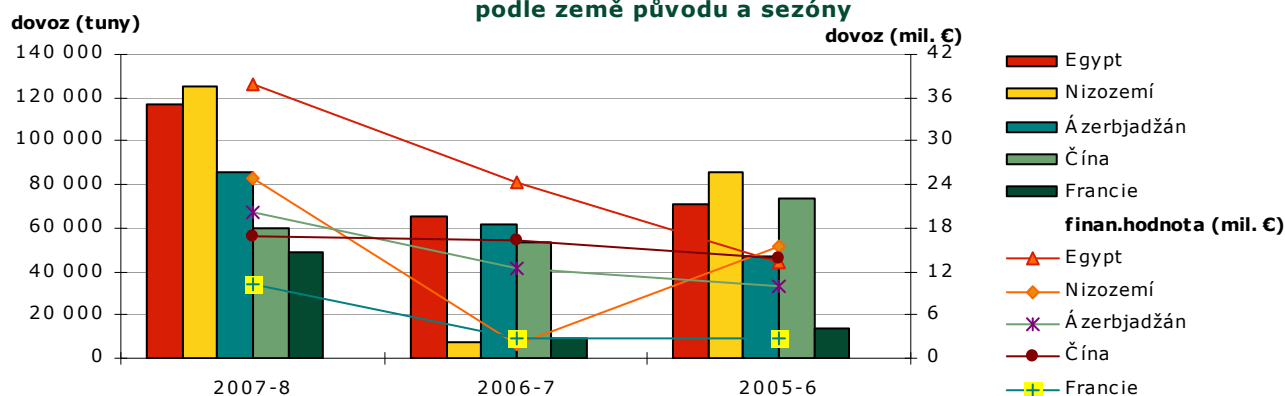
SKK/kg; EUR/100 kg

Období/odrůda	AGRIA	MILVA	Min. cena ^A	Brambory celkem SKK/1kg	Brambory celk. €/100 kg	Max. cena ^A
44. týden 08	*5,07	3,99	3,00	4,22	14,01	6,00
45. týden 08	**4,65	3,88	3,00	4,19	13,91	6,00
48. týden 08	-	-	3,00	4,07	13,51	6,00
50. týden 08	-	-	2,75	4,07	13,51	5,60
51. týden 08	-	-	3,30	3,99	13,24	6,00
52. týden 08	-	-	3,50	3,67	12,18	6,00
01. týden 09 ^A	-	-	11,62	3,97	13,19	19,92
02. týden 09	-	-	9,96	4,00	13,27	16,60
03. týden 09	-	^B 13,65	9,95	4,06	13,47	19,92
04. týden 09	14,67	13,69	9,95	4,28	14,20	20,00

Poznámka: 25 kg balení; Přepočet na € konverzním kurzem 1 € = 30,126 SKK; * = průměr za září 08, ** průměr za říjen 08; A = od 1.1.2009 uvádí ATIS ceny v EUR/100 kg v souvislosti s přechodem Slovenska na společnou Evropskou měnu; B = Marabel;
Pramen: PPA – ATIS Bratislava

Rusko

Import konzumních brambor (KN 070190) v období X-IX podle země původu a sezóny

Pramen: Potato Markets monthly

Mezinárodně integrovaný tržní IS zemí SVE

EUR/100 kg

Země	Estonsko	Německo	Lotyšsko	Litva	Rumunsko	Srbsko	Slovensko	ČR
48.týden 08	19,81	11,13	-	14,45	22,27	28,18	13,43	14,51
49.týden 08	-	11,13	-	-	22,18	27,65	12,95	14,38
50.týden 08	19,81	11,13	19,75	12,23	23,19	29,29	13,51	14,22
51.týden 08	18,79	11,17	26,45	12,17	22,74	28,65	13,25	-
1.týden 09	18,60	-	-	12,31	-	28,23	13,19	13,82
2.týden 09	18,60	11,23	-	12,77	26,88	32,80	13,27	13,57
3.týden 09	18,60	11,21	21,08	13,67	28,95	26,68	13,47	13,27
4.týden 09	19,37	-	17,30	14,38	34,66	31,69	14,20	12,79

Poznámka: uvedené ceny jsou průměrné ceny producentů v jednotlivých zemích;
Pramen: International Market Data Exchange – AGRIMIS, Německo

Polsko

Velkoobchodní ceny brambor na trhu k 20.01. – 22.01. 2009

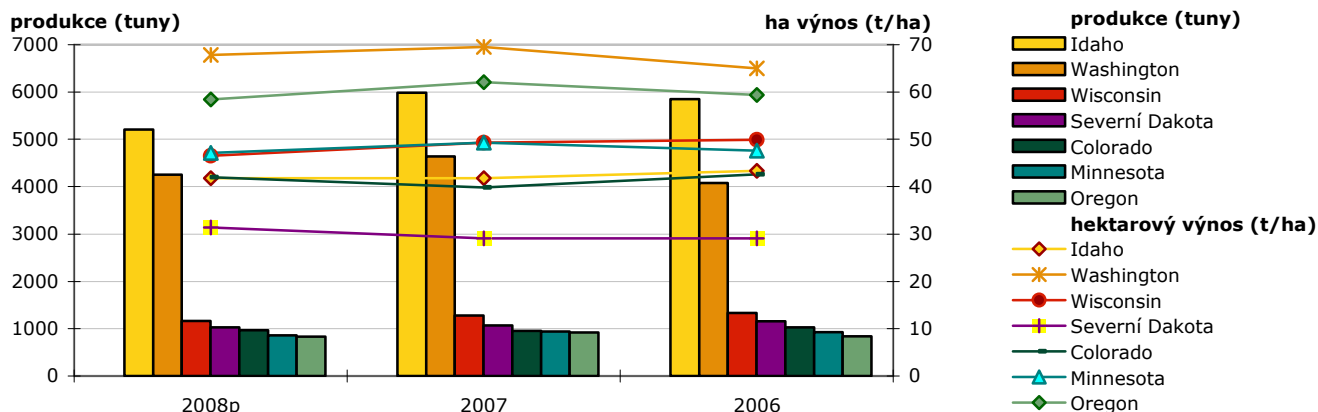
PLN/kg

Trh Polsko	Bronisze		Elbląg		Kalisz		Lublin		Poznań		Rzeszów	
	22.1.2009		21.1.2009		22.1.2009		20.1.2009		22.1.2009		21.1.2009	
	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.	Min.	Max.
Konz. brambory	0,50	0,70	0,66	0,66	0,53	0,53	0,50	0,70	0,67	0,73	0,60	0,80
Nové brambory*	2,75	3,30	3,50	3,50	-	-	2,80	3,20	3,47	3,67	-	-

Pramen: www.minrol.gov.pl - Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi; poznámky: * = dovoz ze Středomoří

USA

Průměrný hektarový výnos a produkce brambor ve vybraných státech USA

Pramen: Potato Markets monthly; Pozn.: 2008p = předběžný odhad

Resistance mandelinky bramborové vůči insekticidům

Resistance mandelinky bramborové vůči insekticidům zůstane pravděpodobně hlavním problémem pro profesionály v oboru ochrany brambor proti škůdcům. Rozhodující pro udržitelnou produkci brambor bude překonání překážek pro úspěšný management resistance.

Mandelinka bramborová (*Leptinotarsa decemlineata*) je obecně považována za nejvýznamnějšího hmyzího defoliátora brambor. Jeho současná oblast výskytu v Severní Americe, Evropě a Asii zaujímá cca 16 milionů km² a stále se rozšiřuje.

Tento hmyz má komplikovaný a rozmanitý průběh života, který je dobře přizpůsoben prostředí zemědělsky obhospodařované půdy a to činí ochranu proti němu složitou a problematickou. Rozptylování, těsně spjaté s diapauzou, žírem a reprodukci, umožňují mandelince bramborové využívat úhybné reprodukční strategie, šíření svého potomstva jak v prostoru (v polích a mezi nimi), tak v čase (během let a mezi nimi).

Mandelinka bramborová hrála velkou úlohu ve vytváření moderního průmyslu pesticidů se stovkami chemikálií testovaných proti ní. Vysoký selekční tlak spolu s přirozenou tendencí adaptovat se na toxické látky, mělo posléze za následek vysoký počet populací mandelinky bramborové resistantních vůči insekticidům. Od poloviny minulého století si tento brouk vyvinul resistenci vůči 52 různým sloučeninám patřícím do všech hlavních skupin insekticidů. Úroveň

resistance mezi různými populacemi a mezi stadii života brouků se velmi liší, ale v některých případech může být velmi vysoká. Známé mechanismy resistance mandelinky bramborové vůči insekticidům zahrnují zvýšený metabolismus týkající se esteráz, karboxylesteráz a monooxygenáz, a necitlivost cílového místa rovněž jako omezenou penetraci insekticidů a zvýšenou exkreci. Existují také určité doklady behaviorální resistance (resistance ve formě způsobů chování). Mechanismy resistance jsou někdy velmi rozdílné, dokonce v relativně omezené geografické oblasti. Resistance je obvykle děděna jako neúplně dominantní nebo neúplně recesivní charakteristika s jedním nebo několika geny zahrnutými v její determinaci. Kvůli pleiotropním efektům alel resistance mají brouci resistantní vůči insekticidům při absenci insekticidů často sníženou relativní kondici.

Abyste se pozdržel vývoj resistance, je navrhováno střídání různých skupin insekticidů a snižování insekticidního tlaku na populace škůdců zajišťováním časových a prostorových útočišť před vystavením působení toxinů. Ale resistance vůči insekticidům u tohoto hmyzu zůstane pravděpodobně hlavním problémem pro profesionály v oboru ochrany proti škůdcům. Stále omezené pochopení biologie brouků, jejich flexibilního průběhu života a neochota pěstitelů přijímat určité techniky managementu zvládání resistance vytvářejí překážky pro úspěšný management resistance. Překonání těchto bariér není snadný úkol, ale bude rozhodující pro udržitelnou produkci brambor.

Pramen: www.agronavigator.cz

Chorvatsko

Ceny brambor na tržnicích vybraných měst – 04.týden 2009 (od 19.1.2009 do 25.1.2008)

HRK/kg

Br. konzum	Čakovec	Metković	Osijek	Pula	Rijeka	Split	Záhřeb	Chorvatsko
min.	1,20	2,00	1,80	1,50	1,90	1,50	2,00	1,20
max.	1,50	2,50	1,80	1,50	2,50	4,00	2,00	4,00
průměr	1,35	2,25	1,80	1,50	2,20	2,67	2,00	2,08

Pramen: www.tisup.mps.hr

Biopotraviny kupuje již 40 procent spotřebitelů

Biopotraviny se stávají samozřejmostí při nákupu českých spotřebitelů. V současné době kupuje biopotraviny 39% spotřebitelů, z toho 14 % pravidelně (alespoň jednou týdně). Národní logo BIO, kterým se biopotraviny označují, zná již 54% spotřebitelů, prodejce biopotravin ve svém okolí zná již 74% spotřebitelů. Vyplývá to z aktuálních výsledků průzkumu trhu s biopotravinami.

Z výsledků průzkumu vyplývá, že spotřebitelé již mají poměrně jasnou představu o tom, co biopotraviny jsou a jaké jsou pozitivní přínosy jejich konzumace.

„Spotřebitelé již vědí, že konzumací biopotravin chrání své zdraví. Je ale nezbytné, aby si spotřebitelé spojovali biopotraviny s konkrétními ekofarmáři a výrobci biopotravin, i s pozitivními dopady, které má ekologické zemědělství na životní prostředí. Nejsme spokojeni s tím, že více jak polovina biopotravin na našem trhu je z dovozu, je proto potřebné soustředit se na propagaci českých biovýrobků především pak na podporu regionálních výrobců,“ uvedl ministr zemědělství Petr Gandalovič.

Poslední obdobný průzkum ministerstva zemědělství proběhl v červenci 2006, v té době kupovalo biopotraviny pouze 29% spotřebitelů, z toho 3% pravidelně, logo BIO znalo pouze 23% spotřebitelů. Největší překážka pro nákup biopotravin byl v roce 2006 nedostatek informací, v současné době již tato překážka v podstatě neexistuje. Stabilní překážkou tak zůstává hlavně cena biopotravin.

„Cenu biopotravin je nutné chápat jako přirozený regulační mechanismus rozvoje trhu s biopotravinami, který je dán tím, že ne všichni spotřebitelé si uvědomují výhody ekozemědělství a jeho výrobků a nejsou ochotni vyšší cenu zaplatit. Rozvoj trhu s biopotravinami bude postupný a biopotraviny budou vždy alternativní nabídkou vedle potravin běžných,“ sdělil náměstek ministra zemědělství Jiří Urban.

Spotřebitelé podle průzkumu nejvíce kupují mléčné biovýrobky, pečivo, ovoce a zeleninu. Pokud v roce 2006 znalo ve svém okolí prodejce biopotravin pouze 22% spotřebitelů, v současné době je to již 74%! Stejně tak v roce 2006 znalo ve svém okolí ekofarmáře pouze 6% spotřebitelů, v současné době je to 15%.

Srovnání výsledků hlavních postojů a znalostí spotřebitelů v letech 2006 a 2008:

Postoj spotřebitelů	Červenec 2006 (%)	Listopad 2008 (%)	Nárůst/pokles (%)
Kupuji biopotraviny	29	39	+10
Kupuji biopotraviny pravidelně	3	14	+11
Cena je pro mě největší překážkou pro nákup biopotravin	31	29	-2
Nedostatek informací je pro mě největší překážkou pro nákup biopotravin	32	2	-30
Vím, jak se biopotraviny označují, znám národní BIO logo	32	54	+22
Znám ve svém okolí ekologického farmáře	6	15	+9
Znám ve svém okolí prodejce biopotravin	22	74	+52

Pramen: www.agris.cz/zpravodajstvi/

Kurzy devizového trhu – Česká národní banka – platnost od 5.2. 2009

1 EUR – 28,250 Kč 1 DKK – 3,791 Kč 100 HUF – 9,579 Kč 1 PLN – 6,076 Kč 1 GBP – 32,185 Kč

Vydavatel

TIS ČR, SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného
odd. agrární informatiky

tel.: 222 871 577

fax: 222 871 536

e-mail: materna@szif.cz

Komoditní manager

Ing. Jiří Očenášek

tel.: 222 871 849

fax: 222 871 536

e-mail: ocenasek@szif.cz

Rozmnožování nebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS ČR SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS ČR SZIF